

Oktatásszervezés szemináriumhoz kapcsolódó intézménylátogatás

– A vizsgálódás szempontjai –

A látogatások során a következő szempontokat kell figyelembe venni:

I. Az iskolák irányítása:

Az iskolák élén az igazgató áll. A poszt elnyeréséért pályázatot kell írni. Az elbírálás a fenntartó feladata, a döntés meghozatala után ő nevezi ki az igazgatót, határozott időre. Az időtartama 5 vagy 10 év lehet. Nem állami, önkormányzati fenntartású intézmények esetén nem kell pályázatot kiírni, a fenntartó nevezi ki.

Az irányítás szempontjából érdekes:

- Az intézmény önálló vagy részben önálló gazdálkodó, vagyis mire van hatásköre az igazgatónak (Alapító okirat tartalmazza)
- Működik-e az iskolában iskolaszék, diákönkormányzat, szülői testület – gyakorolják-e jogkörüket?

Az igazgató szerepe:

- kifelé jegyzi az iskolát, felügyeli az iskolában dolgozók munkáját, ő a felelős mindenért, ami az iskolában zajlik. Eldöntheti, legyen-e iskolapszichológus, ifjúságvédelmi szakember az iskolában.
- feladata továbbá a pedagógiai program elkészítése és annak érvénybe léptetése.
- Az SZMSZ (szervezeti és működési szabályzat) struktúráján belül határozzák meg az igazgató szerepét. Továbbá az SZMSZ keretein belül határozzák meg a tanügyigazgatás és munkaközösségek szerepkörét is.

Tantárgyfelosztás szabályozza, hogy a tanároknak minimum 22 órát kell teljesíteni hetente.

II. Az iskola nevelésével kapcsolatos dokumentumok

Az iskolában el kell kérni a **Pedagógiai programot**, amelyet a nevelőtestületnek kell elfogadnia és a fenntartó hagyja jóvá. A pedagógiai program nevelési programja alapján:

- melyek az iskola sajátos pedagógiai céljai, alapelvei, eszközei, hogyan szabályozza az iskola? és a szülők együttműködését?
- Milyen elvek alapján választja ki a tankönyveket? Milyen taneszközöket tart szükségesnek és azt hogyan biztosítja a pedagógiai program teljesítéséhez?
- Milyen tanórán kívüli tevékenységeket biztosít?

A **Helyi tanterv** alapján:

- milyen oktatási tevékenységek vannak, milyen munkarendben (nappali, esti, levelező) valósulnak meg ezek?
- Van-e egymásra épülés az egyes tevékenységek között (pl. ált isk.-szakközép-iskola...)?

Meg kell vizsgálni az **SZMSZ**-t is, amelyből kiderül, milyen az iskola vezetése. Az igazgató demokratikus/autokratikus vezetési elvet követ-e, milyen protokoll érvényesül az iskolában illetve dicséret, jutalmazás vagy fizetési kötelezettség van-e?

A **Házirend** átnézése is elengedhetetlen.

Az iratok közül az utolsó, amit fontos tanulmányozni, a **kollektív szerződés**, ami leírja az iskola és a szakszervezetek közötti megállapodást, például hogyan lehet túlóráztatni a tanárokat. Nincs minden iskolában, csak az önkormányzati fenntartásúaknál kötelező

A tanulmányozások után **elemezni és kommentálni** kell az **iskola dokumentumait**.

III. Személyes tapasztalatok

A teljes tájékozódás érdekében konzultálni kell legalább két **munkaközösség** vezetőjével. Ez lehet egy osztályfőnök és egy idegen nyelvi vezető. (Fel lehet térképezni, milyen munkaközösségek vannak, ezek közül mennyi szakmai, stb.)

Az **iskolakönyvtár** felkeresése is ajánlott, itt tájékozódhatunk, hogy a gyerekek hogyan használják, mennyit járnak be, van-e önálló programja a könyvtárnak.

IKT (informatikai eszközök): ezeket az eszközöket használják-e a gyerekek, vagy helyette már az okostelefonokat részesítik előnyben.

Az iskola működésének megfigyeléséhez elengedhetetlen, hogy **legalább hat órát megfigyeljünk**. Ebből legalább három legyen a szakunknak megfelelő. Érdeklődni kell továbbá az átlagokról, milyen a továbbtanulási irány az érettségi után.

IV. Amiket még érdemes megfigyelni:

- iskolai étkeztetés: menza, büfé (van-e például gyümölcs), érdeklődjünk, mit preferálnak leginkább a diákok.
- milyen tanórákon kívüli tevékenységek vannak.
- szakkörök vannak-e, azokra mennyi diák jár.
- van-e felnőttképzés, tanfolyami képzés.
- Van-e differenciált oktatás

- Milyen pedagógiai módszereket alkalmaznak a tanórákon (van-e kooperatív tanulás, projektmódszer stb.)
- Milyen az osztálytermekben a tanulók ültetése, ez milyen foglalkozási formákat tesz lehetővé.
- A beszámoltatás milyen módjait alkalmazzák a tanórákon?
- Hogyan történik a tanulók értékelése?
- Vannak-e sajátos nevelési igényű tanulók az intézményben, milyen módon valósul meg oktatásuk?
- Hátrányos helyzetű tanulók aránya, milyen intézményi támogató és fejlesztő programok vannak számukra az intézményben?
- Van-e tehetséggondozó, tehetségfejlesztő program, ha igen, melyek a jellemzői?
- Biztosítják-e az egyéni fejlesztés lehetőségét (vannak képzett fejlesztő pedagógusok vagy csak tantárgyi korrepetálás?)
- Milyen az iskola berendezése, felszereltsége, hangulata?

V. Produktum

A cél, egy terepnapló készítése, melynek terjedelme legalább 10-12 oldal. A félév végén, az utolsó két órán a napló bemutatására kerül sor.